

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO,
DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE

KABINET MINISTRA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 04
F: 01 369 78 29
E: gp.mddsz@gov.si
www.mddsz.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Podpisnik: Anja Kopac Mrak
Izdajatelj certifikata: sigov-ca
Serijska št. certifikata: 3a 5e 92 74
Datum poteka certifikata: 23.03.2018
Datum in čas podpisa: 16.10.07.07.2016
Referenčne številke: 0010-80/2016/2

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

PRESEDNIK

Šubičeva 4
1000 Ljubljana

gp@dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	07-07-2016
Šifra:	020-07/16-693/3
Povezava:	540-01/16-17
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratice:	

Številka: 0010-80/2016/2
Datum: 7. 7. 2016

Zadeva: **Odgovor na poslansko vprašanje Marijana Pojbiča v zvezi s storitvami institucionalnega varstva**
Zveza: Vaš dokument št. 020-07/16-0693

Spoštovani,
v zvezi s pisnim poslanskim vprašanjem poslanca Marijana Pojbiča, ki ste jo dne 31. 5. 2016 posredovali na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti odgovorjam, kot sledi v nadaljevanju.

Najprej želim pojasniti, da se do konkretnih primerov ne smem opredeljevati, saj so osebe, ki vodijo postopke samostojne pri svojem delu že na podlagi določil Zakona o upravnem postopku.

1. Ali je v skladu z merili, ki jih je predpisala Vlada RS v Uredbi, da lahko center za socialno delo oprosti zavezanca za plačilo storitve institucionalnega varstva za upravičenca, s katerim ga veže pogodba o preživljanju?

Želim pojasniti, da imajo stranke na podlagi 31. člena Uredba o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04, 124/04, 114/06 – ZUTPG, 62/10 – ZUPJS, 99/13 – ZUPJS-C in 42/15; v nadaljevanju Uredba) možnost zaprositi tudi za t.i. višjo oprostitev. Navedeno pomeni, da se lahko v izjemnih okoliščinah dodeli oprostitev plačila, ki ni vezana na merila Uredbe – tudi za osebe, ki jih veže pogodba o preživljanju (četrti odstavek 31. člena Uredbe).

2. Ali ima v tem primeru center za socialno delo pooblastilo, da ne upošteva preživninske odločbe in zavezanca oprosti plačila, kljub zelo dobremu premoženjskemu stanju, preživninski pogodbi in dejstvu, da je zavezanec večino obdobja z upravičencem živel in je ta za zavezanca skrbel?

Center za socialno delo o višji oprostitvi odloča na podlagi prostega preudarka pri čemer se mora upoštevati zlasti: premoženjsko stanje upravičenca ali zavezanca, dosedanje skrb za upravičenca, skrb za druge sorodnike, preživninske obveznosti do drugih, povečane življenjske

stroške zaradi bolezni ali invalidnosti, bivalnih okoliščin ali izobraževanja, druge obveznosti po izvršljivem pravnem naslovu in podobno (tretji odstavek 31. člena Uredbe). Navedeno pomeni, da je odločitev odvisna od vseh okoliščin v neki zadevi, v konkretni zadevi pa odloči center za socialno delo, ki je dolžan svojo odločitev obrazložiti. Vse stranke (tudi občina) imajo možnost pritožbe, če se z odločitvijo ne strinjajo, v primeru, da pritožbi ni ugodeno, pa imajo tudi možnost sodnega varstva.

3. Kaj pomeni ugotovitev centra za socialno delo, da upravičenec za sina v času šolanja ni skrbel, če pa je zavezanec prejemal takrat od upravičenca preživnino, za šolanje pa je zavezanec poleg dela preživnine prejemal še štipendijo od države?

Konkretnih primerov ne morem in tudi ne želim komentirati, saj so strokovni delavci in tudi moji sodelavci na MDDSZ samostojni pri svojem odločanju (12. člen Zakona o splošnem upravnem postopku).

Opozoriti želim le, da prejemanje javnih sredstev ni povezano z dolžnostjo preživljanja otrok s strani staršev. Navedeno pomeni, da dejstvo prejemanja državne štipendije ne vpliva na ugotovitev, ali je upravičenec skrbel za zavezanca, ko je ta bil še otrok.

4. Zakaj je center za socialno delo najprej odločil, da je zavezanec dolžan prispevati k plačilu storitve za upravičenca na osnovi tretje točke 2. člena Uredbe v povezavi s pogodbo o preživljanju, nato pa preživninske odločbe sploh ni omenil?

Na to vprašanje ne morem odgovoriti, saj gre za konkretno zadevo o kateri se ne morem in tudi ne želim opredeliti, kakor je pojasnjeno že v predhodnem odgovoru.

5. Ali imajo centri za socialno delo jasna in enotna navodila za izvajanje Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev, Zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in drugih predpisov?

Kot je poudarjeno že zgoraj, so strokovni delavci pri odločanju samostojni, zato niso vezani na nobena navodila. Navedeno pomeni, da nobeno navodilo ni obvezno, vendar pa morajo strokovni delavci odločati na podlagi veljavnih predpisov.

MDDSZ ob vsaki spremembi zakonodaje o tem obvesti centre za socialno delo (kaj se je spremenilo, kakšni so bili razlogi za določene rešitve ipd.). Prav tako MDDSZ v primeru, če zasledi različne prakse o tem obvesti centre za socialno delo bodisi preko aktivov (to so običajno mesečna delovna srečanja med MDDSZ in predstavniki centrov), preko portala informacijskega sistema, ki ga uporabljajo centri za socialno delo ali preko dopisov. Prav tako imajo centri za socialno delo možnost svoja zastaviti vprašanja preko računalniške aplikacije (Maximo).

6. Kdo izvaja nadzor nad pravilnim upoštevanjem predpisov pri oprostitvah plačil na centrih za socialno delo? In 7. Koliko nadzorov je bilo izvedenih v letu 2015 in kakšne so bile ugotovitve?

Kot je navedeno že pri drugem vprašanju, imajo vse stranke, če se ne strinjajo z odločitvijo centra za socialno delo, možnost pritožbe, o kateri odloča MDDSZ kot drugostopenjski organ. Če MDDSZ pritožbi ne ugodi, imajo stranke tudi možnost sodnega varstva.

Zavezanec, ki se ne strinja s preživninsko obveznostjo do upravičenca po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ima dodatno možnost na socialnem sodišču oporekati tej obveznosti.

Nadzor nad delom CSD v skladu z Zakonom o socialnem varstvu (ZSV) opravlja socialna inšpekcija. Vendar pri tem ne gre za nadzor v smislu pritožbenega organa, ampak za nadzor nad izvajanjem ZSV in podrejenih predpisov ter nadzor nad izvajanjem drugih zakonov ali na njihovi podlagi izdanih predpisov, ki določajo javna pooblastila ali druge naloge izvajalcem dejavnosti socialnega varstva.

Ob tem dodajamo še, da v skladu s 105. členom ZSV socialna inšpekcija ne izvede inšpekcijskega nadzora na pobudo, če ugotovi, da se pobuda nanaša na ravnanja izvajalca dejavnosti socialnega varstva ali občine, za katere je pobudnik že prejel pisna pojasnila, ugotovitve ali odločitev ministrstva (na primer, če ministrstvo odloča o pritožbi zoper odločbo centra za socialno delo in jo zavrne, kar mora tudi ustrezno obrazložiti). Socialna inšpekcija prav tako ne opravi nadzora, če ugotovi:

- da pobudnik ni zadovoljen z ravnanji izvajalca dejavnosti socialnega varstva, pa ni vložil ugovora zoper delo strokovnega delavca ali drugega delavca po ZSV oziroma izvajalec dejavnosti socialnega varstva še obravnava vloženi ugovor, pri čemer še ni potekel razumen rok za obravnavo, oziroma če je izvajalec dejavnosti socialnega varstva ugovoru ugodil in sprejel ustrezne ukrepe za odpravo razloga za ugovor;
- da pobudnik ni izčrpal rednih pravnih sredstev, ki jih določajo procesni predpisi oziroma da postopki v okviru rednih pravnih sredstev še niso pravnomočno končani;
- da je bil v isti zadevi že opravljen inšpekcijski nadzor, pobudnik pa ne izkaže razlogov za obnovo postopka;
- da sta od ravnanj, ki jih pobudnik kot sporna očita izvajalcu dejavnosti socialnega varstva ali občini, minili več kot dve leti.

Socialna inšpekcija prejme vsako leto nekaj vprašanj v smislu strokovne pomoči glede pravilnosti zaračunavanja storitev institucionalnega varstva, kar se posredno navezuje tudi na oprostitev plačila. Socialna inšpekcija je v letu 2015 in do junija 2016 prejela eno pobudo za nadzor glede oprostitev plačila in opravila izredni inšpekcijski nadzor.

Ministrstvo je v letu 2015 prejelo 207 pritožb zoper odločbe o oprostitev plačil socialno-varstvenih storitev.

S spoštovanjem,

dr. Anja Kopač Mrak
MINISTRICA